

Když na jaře vycházelo třetí řadové CD česko-slovensko-francouzské skupiny [Çava](#), dohodli jsme se s Janou Žabkovou, že vám o něm trochu napíši. Jen tak, jednak protože jednoduše chci, jednak proto, že na minulé desce –

Třinácti písních

(2001) - jsem našel řádů zákoutí, kvůli kterým jsem se na koncerty Çavy vypravoval. Věřím, že nyní, na začátku klubové sezóny, je na recenzi nejlepší doba.

Čarodějky jsou koncipovány obdobně jako deska Třináct písní a do jisté míry by se dalo říct, že kde minulé deska skončila, tam nová začíná. Jednotícím prvkem je kromě téměř nezměněné sestavy kapely a hostů také hudební režie Michala Braxatorise, převažující autorská spolupráce manželů Žabkových a Beáty Struhárové

,
i celková dramaturgie desky. Stejně jako u minulé desky má CD velmi pěkný booklet v češtině a francouzštině.

Instrumentace kapely dosáhla po více než 15 letech hraní již stálého stylu, který by snad šlo popsat jako akustický francouzský šanson s českými a slovenskými texty, s prvky melodického jazzu a afrorytmiky. Nástroji, které vás omotají jako pavučina, jsou především flétna se saxofony Borise Kubíčka a perkuse Davida Jaroše. Ti jsou jistěni kytarou Jana Žabky, která má především harmonickou roli, posiluje rytmiku a zůstává na pozadí. Nad instrumentálním doprovodem se v druhé úrovni vnímání vznáší syrový, temný a naléhavý hlas zpěvačky Jany Žabkové, podávající komplikované melodie s přehledem, odhalujícím soulad mezi myšlenkami, výrazem a dlouhodobou jistotou. Málo se v našich kruzích ví, že na zahraničních turné má kapela alternující francouzské hráče, kteří se objevují i na desce.

Tématem písní je především hledání a osamělost v partnerství z pohledu dospělého člověka, setkáme se i s ohlasy lidové tvorby, které se ale jenom mihnou a rychle zmizí.

Na Čarodějkách najdeme typický průřez repertoárem Çavy, tvořený především dramatickými skladbami se složitější formou a důslednou instrumentací. To na jednu stranu může vnímavému posluchači nabídnout mnohem více než přímočaré popěvky, na druhou od člověka vyžaduje vysokou pozornost. Právě aktuální bdělost je při poslechu asi nejpodstatnější. Melodie totiž nejsou klenuty tak, jak je naše středoevropské vnímání zvyklé, ale v písních je často melodických témat tolik, že se vracejí jenom jednou a nestihnete si je osvojit. Při ztrátě pozornosti pak budete odkázáni na některý ze záchytných bodů – písní s hitovými ambicemi. Těch je Čarodějkách přibližně třetina. A nebo si nechte donést džbánky vína a sladce

nevnímejte, to přeci nemusí být špatně.

Titulní píseň *Čarodějky* nás vtahuje sloganem „přijď mezi nás“ a připomíná zvuk pražského folkrockového podhoubí devadesátých let, odkud koneckonců Çava vyšla. Nasazená laťka napětí pokračuje písní *Zblízka*, která rovněž plní dobrou zahajovací roli.

Netrvá dlouho a jsme u skladby *Pak ti to řeknu*. V ní Çava přizvala k hostování neslyšící Andreu Kalců, která s mírnou logopedickou vadou (na neslyšícího má vynikající výslovnost) rapuje mírně přihlouplý text o touze konečně prožít pořádnou lásku. Kombinace vlastního sdělení, širšího poselství i mementa k handicapovaným činí pro mě z této skladby nejvýraznější píseň na desce. Píseň, která donutí k zamyšlení o to víc, že není polopatická a nevysvětluje.

Podobné tempo i schéma, včetně rapu (tentokrát hostujícího Michala Braxatorise), má také píseň *Tisíc světel*. Jedná se o jeden z nejstarších kousků v repertoáru skupiny (vyšla již na první desce r. 1997) a na *Čarodějkách* působí jako vítané zrychlení, záchytný bod. Dialog zpěvu Jany Žabkové a Braxova rapu vrací desce trochu reálný základ a k převažující ženské expresi doplňuje trochu technokratické mužské věčnosti, kterou třeba já určitě vítám. Navíc je v písni pěkně bláznivé flétnové sólo.

Na počet nástrojů kapela podává maximum, co by podat šlo a všechny výkony by měřeno pravítkem a tabulkami vyšly jako bravurní a vynikající. Posluchačsky bych uvítal malou úlitbu popu, tedy rozumějte třeba doplnění kontrabasů nebo tahací harmoniky, které by ve výsledném zvuku obsadily chybějící střední frekvence na ose ostrých extrémů flétna – plechové djembe a pomohly mi tak v poslechu.

Desku *Čarodějky* rád doporučím k poslechu znalcům, fanouškům jazzu, experimentátorům a vůbec lidem, kteří nevnímají hudbu jako akustický smog k práci, řízení nebo jako nutné zlo mezi reklamními džingly. Pokud si najde fanoušky i mezi čtenáři Folktime, budu to považovat za dobré znamení.

{desky 645}